

ISSN 2223-3822

Dobrovolska, O. (2018) Zelena ekonomika: teoriia ta praktyka implementatsii v Ukraini [Green economy: theory and practice of implementation in Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 18, no. 1, pp. 196-205.

Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18dovivu.pdf>

SEPS

Journal

Socio-Economic
Problems and the State

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Олена Добровольська

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

вул. ім. Ворошилова, 25, м. Дніпро, 49600, Україна

e-mail: elena.d0777@gmail.com

к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи

Article history:

Received: March, 2018

1st Revision: April, 2018

Accepted: April, 2018

JEL classification:

O13

UDC:

336.7

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd2018.01.196>

Анотація.: Сучасна парадигма сталого розвитку обумовила формування економіки нового типу – зеленої економіки, яка передбачає забезпечення економічного зростання через впровадження зелених технологій. На міжнародному рівні розроблено цілий ряд документів, які вимагають імплементації в національне законодавство. Метою дослідження є визначення ключових характеристик зеленої економіки а також оцінювання можливостей її імплементації в Україні.

В результаті проведеного аналізу визначено ключові напрями в яких рухається зелена економіка, систематизовано базові інструменти підтримки, які поділено на цінові та нецінові, більш детально охарактеризовано цінові з виокремленням фінансових інструментів, на яких акцентують увагу фахівці міжнародних організацій з питань сталого розвитку.

Значну увагу зосереджено на ролі держави у просуванні зеленої економіки. Визначено головні елементи державної стратегії зеленого зростання. Проаналізовано стан гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством Європейського союзу після набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Результати проведеного дослідження є основою для подальшого вивчення ролі фінансування зеленої економіки та дослідження дефініції зелені фінанси.

Ключові слова: сталий розвиток, зелена економіка, зелені фінанси, цінові інструменти, нецінові інструменти, зелені фінанси.

Добровольська О. Зелена економіка: теорія та практика імплементації в Україні [Електронний ресурс] / Олена Добровольська // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2018. — Вип. 1 (18). — С. 196-205. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18dovivu.pdf>.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Останнім часом в межах досягнення економічних таргетів парадигми сталого розвитку все більш активно використовують термін «зелена економіка», хоча започаткування досліджень, ініційоване ООН в даному напрямі почалось ще в 2008 році та відбулось за наслідками вивчення результатів світової фінансової кризи та їх впливу на інвестиційні процеси в екологічно безпечні проекти. Відповідно в квітні 2009 року з'явився «Новий глобальний зелений договір». Наразі не існує єдиного підходу до визначення поняття «зелена економіка», оскільки в розумінні експертів ООН її визначення майже повністю збігається з концептуальним розумінням сталого розвитку – це господарська діяльність, «яка підвищує добробут людей і забезпечує соціальну справедливість і при цьому істотно знижує ризики для навколишнього середовища і збіднення природи». Відсутність узгодженого розуміння терміну «зелена економіка» призводить до проблем, пов'язаних з напрацюванням рішень, особливо на міжнародному рівні в частині в першу чергу фінансування відповідних заходів.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Дослідженням питань впровадження ідей «зеленої» економіки наразі приділяється значна увага як з боку вітчизняних науковців так і з боку закордонних фахівців, в першу чергу з боку фахівців міжнародних організацій, зокрема Д. Горобченко, В. Вороненко, О. Прокопенко, Т. Курбатової, І. Сотник, Телетова О., Дж. Шмідта-Трауба, Дж. Сеша та інших.

3. Постановка завдання.

Метою даної статті є дослідження теоретичних засад розуміння «зеленої» економіки, інструментарію її просування, а також проблем впровадження в тому числі і в Україні.

4. Виклад основного матеріалу.

В окремих випадках фактично «зелену економіку» розглядають як підміну поняття сталий розвиток, оскільки включають і зелене зростання і сталу економіку, додаючи низьковуглецеву складову, крім того, можуть також приєднуватись питання подолання бідності. Так, зокрема Коаліція Зеленої економіки (Green Economy Coalition) надає таке визначення «стала економіка, що забезпечує кращу якість життя для всіх враховуючи екологічні обмеження планети» [9]. В іншому виданні зазначається, що «зелене зростання» є аналогічним концепції «зелена економіка» та зазначається, що вона включає три базових елементи, що дублюють парадигму сталого розвитку: економічний (визнання природного капіталу та його цінності; інтеграцію в економічний розвиток та моделі зростання; усвідомлення зовнішнього впливу; просування енерго- та ресурсоефективності; створення гідних умов праці та «озеленення» роботи); екологічний (захист біорізноманіття та екосистем; інвестиції в сталий природний капітал; визнання та повага планетарних кордонів та екологічних обмежень; досягнення цілей міжнародного сталого розвитку); соціальний (зниження бідності, покращення добробуту, соціальний захист та доступ до життєво важливих послуг; в соціальному плані – партисипаторність, демократія, підзвітність, транспарентність, стабільність; рівність перед законом) [8].

Дещо більш наближеним до економічного розуміння є визначення зеленої економіки ЮНЕП як робочої дефініції: «Система економічної діяльності з виробництва, розподілу та споживання товарів та послуг, які призводять до поліпшення добробуту

людей в довгостроковій перспективі, при цьому не створюючи суттєвих екологічних ризиків та погіршуючи стан навколишнього середовища» [12]. Отже, концепція «зеленої економіки» засвідчує, що власне «зелена економіка» не є окремою галуззю, вона стосується стратегії розвитку економіки в цілому, не зважаючи, на те, що значна увага приділяється низьковуглецевій економіці.

Вирішення проблем, пов'язаних із підтримкою концепції «зеленої економіки» пропонується здійснювати в площині цінкових та нецінових методів. Стосовно нецінових інструментів, в світовій практиці намагаються впроваджувати стандарти ефективності, технологічні стандарти, добровільні зобов'язання та запровадження змін в політиці зайнятості. Водночас при цьому варто відзначити, що складнощі в запровадженні таких новацій полягають в тому, що вимірювання шкоди, заподіяної навколишньому середовищу є доволі проблематичним.

Цінові інструменти передбачають формування дозвільної торгівельної системи, запровадження стимулів щодо використання зелених технологій, але при цьому не менш важливим є створення відповідної інфраструктури, що дасть змогу просувати як власне нові технології так і створені екологічні продукти.

Найбільш розповсюдженими інструментами, що рекомендуються для впровадження є цінові інструменти, що в основному включають фінансові інструменти такі як податки, субсидії для фінансування нових технологій та фінансування створення та розвитку відповідної інфраструктури. Слід зазначити, що в Україні в даному питанні практично не зроблено жодних кроків. Водночас, «екологічно мотивована фіскальна реформа може бути проведена в рамках існуючих бюджетних обмежень. Це може підвищити загальну ефективність витрат, особливо якщо вона зосереджує увагу на негативних наслідках окремих програм субсидій» [8].

Безумовно важливого значення для запровадження хоча б окремих елементів «зеленої економіки» має підтримка з боку держави. Практично всі документи міжнародного рівня відзначають роль держави, але при цьому зазначають, що все повинно відбуватись в рамках державно-приватно-індивідуального партнерства. Відсутність розуміння з боку бізнесу чи з боку населення необхідності впровадження «зелених технологій» навіть за умови розробки з боку держави стратегічних програм розвитку не призведе до суттєвого економічного, екологічного чи соціального ефектів.

Такий підхід, на наш погляд є найбільш системним з точки зору не лише базових елементів, а саме з точки зору переходу від декларативних заяв до реальних заходів, які можна впроваджувати в межах державної стратегії запровадження зеленої економіки. Особливо ці заходи можуть бути реальними стимулами щодо зростання частки природного агровиробництва в Україні. При цьому не менш важливого значення набуває і гармонізація національного законодавства з міжнародним. Стосовно України варто зазначити, що після набуття чинності Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом [6], Україна взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації вітчизняного законодавства з європейським для поступового входження до спільного ринку. Відповідно до статті 289 частини 2 «Сторони визнають важливість як найповнішого врахування економічних, соціальних та екологічних інтересів не тільки свого відповідного населення, а й прийдешніх поколінь і гарантують, що економічний розвиток, екологічна та соціальна політика підтримується спільно», а згідно статті 292 Україна як і ЄС визнають важливість міжнародного управління з питань охорони навколишнього середовища [6]. З врахуванням теми дослідження варто виокремити статтю 404, в якій визначено рамки співробітництва з метою сприяння розвитку сільського господарства та сільських територій, зокрема «заохочення сучасного та сталого сільськогосподарського виробництва, з урахуванням необхідності захисту навколишнього середовища і тварин, зокрема поширення застосування методів органічного виробництва й використання біотехнологій, inter

alia шляхом впровадження найкращих практик у цих сферах» [6]. Крім того в додатку ХХХ до глави 6 «Навколишнє природне середовище» визначено перелік директив ЄС, відповідно до яких Україна взяла на себе зобов'язання щодо поступового наближення вітчизняного законодавства – в цілому 23 Декларації та Регламенти.

Окремо визначено цілий ряд Регламентів щодо ведення сільського господарства, в тому числі окремої групи регламентів що стосуються органічного фермерства:

– Регламент Ради (ЄС) № 834/2007 від 28.06.2007 про органічне виробництво та маркування органічної продукції, який скасовує Регламент (ЄС) № 2092/91; [3]

– Регламент Комісії (ЄС) № 889/2008 від 5.09.2008, що визначає детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 про органічне виробництво та маркування органічної продукції стосовно органічного виробництва, маркування і контролю; [4]

– Регламент Комісії (ЄС) № 1235/2008 від 8.12.2008, що визначає детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 про умови імпорту органічних продуктів з третіх країн [7].

Важливим є прийняття на початку 2018 року Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», який згідно статті 2 «регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду». [2] Він є одним із основоположних документів, що дозволяє просувати заходи щодо сталого розвитку, в тому числі в частині формування зеленої економіки в Україні.

Не менш важливого значення для просування ідей «зеленої економіки» набувають освітня та наукова складові. Стосовно освітньої складової, то вона повинна відбуватись системно з рівня дошкільних навчальних закладів, через систему загальної освіти та закладів вищої освіти і далі в рамках системи освіти дорослих. Крім того важливого значення набуває наукова діяльність, яка має працювати над розробкою новітніх технологій, які дозволять зберегти та наростити природний потенціал.

Найбільш значимим з точки зору просування державної стратегії зеленої економіки є напрям вирівнювання цін та формування альтернативних витрат. В якості стимуляторів визначено підвищення продуктивності, податкові пільги для виробників, що впроваджують екологічно безпечні технології. В якості дестимуляторів визначено тарифи, податки, штрафи та цінове регулювання. Водночас на наш погляд, ці інструменти можуть бути як дестимуляторами так і стимуляторами, залежно від того, яким чином вони будуть використані.

Безпосередньо держава може також впливати на стимулювання зеленого зростання шляхом здійснення державних закупівель, виставляючи вимоги щодо екологічності та безпечності товарів та послуг.

Складність просування заходів спрямованих на зелене зростання обумовлене відсутністю не лише єдиного підходу щодо тлумачення терміну «зелена економіка», а ще і відсутністю єдиної системи індикаторів, які б дозволяли оцінювати ефективність цих дій. Так фахівці продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO) пропонують систему індикаторів зеленого зростання, що включає п'ять груп [11]:

- індикатори ефективності виробництва та змін моделей виробництва в контексті захисту навколишнього середовища;
- індикатори ефективності споживання та змін моделей споживання в контексті захисту навколишнього середовища;
- індикатори запасів природного капіталу та якості навколишнього середовища;
- індикатори якості життя через оцінювання стану об'єктів та суб'єктів навколишнього середовища;
- індикатори зворотної реакції економічних агентів.

Аналіз існуючих наукових досліджень та робочих документів міжнародних організацій дозволяє зробити висновок, що відсутність єдиного підходу, а також і використання єдиних інструментів обумовлено власне ситуацією в тій чи іншій країні. Так для країн, які є постачальниками та споживачами вуглецевої енергетики найбільш суттєвого значення набуває саме проблема просування низьковуглецевої енергетики, оскільки вони мають значні негативні параметри викидів CO₂, це стосується в першу чергу країн Близького Сходу, які за останні роки суттєво збільшили викиди, водночас для країн Африки це питання є менш актуальним, оскільки для них більш важливого значення мають проблеми, пов'язані з подоланням проблем бідності та голоду, а отже важливими є питання пов'язані з постачанням якісної питної води, використання сучасних технологій обробки земель сільськогосподарського призначення та запровадження природного агровиробництва. Для країн, в яких інтенсивно розвивалась промисловість останнім часом та були відсутні механізми щодо стимулювання переробки промислових відходів наразі значимими є питання щодо переробки відходів, повторного використання там де це можливо продукції виробництва тощо. Стосовно України, то варто зазначити, що виділити окремо якийсь напрям не є доречним, оскільки тут повинно бути розроблену комплексну програму дій, спрямовану на вирішення питання впровадження по-перше, низьковуглецевих технологій, з можливістю більш широкого використання альтернативних джерел енергії, при цьому варто зазначити, що окрім традиційного розуміння викидів, варто враховувати і те, що за інформацією Міністерства екології та природних ресурсів України близько 25 % викидів парникових газів спричинено нинішньою моделлю управління землекористуванням [5]. По-друге, в Україні наявна розбалансованість структури земель, а саме більше 70 % всієї території займають землі сільськогосподарського призначення, які використовуються дуже інтенсивно, без системи відновлення родючості ґрунтів, в зв'язку з чим «через деградацію ґрунтів збитки, які спричинені недоотриманням сільськогосподарської продукції, оцінюються науковцями у понад 20 млрд грн на рік» [5].

Наразі стан природного навколишнього середовища впливає на характеристику економічної ситуації в країні та враховується міжнародними організаціями при формуванні тих чи інших рейтингів. Так, на основі даних світового банку, які щорічно висвітлюються в «Малій зеленій книзі» [10] за період з 2009 по 2017 рік побудовано графіки, що відображають динаміку та прогноз показника скориговані чисті заощадження. Цей показник відображає накопичені національні заощадження, які скориговано на показник виснаження природних ресурсів та збитків від забруднення навколишнього середовища, тобто його можна вважати показником, який певною мірою характеризує стан «озеленення» економіки країни. «Показник скоригованих чистих заощаджень, розрахований для різних країн, вкаже на значну розбіжність з їх традиційними макроекономічними показниками розвитку. Особливо це стосується тих країн, де значна частка валового внутрішнього продукту формується за рахунок природних ресурсів. Тобто традиційні макроекономічні показники можуть вказувати на зростання економіки при одночасній деградації стану природних

ресурсів.» [1] Графіки побудовані з використанням функції Excel – створення прогнозу, яка дає можливість на основі часових рядів передбачити майбутні значення за допомогою версії AAA алгоритму експоненціального згладжування. Метод прогнозування на основі експоненціального згладжування є досить ефективним та дозволяє визначити параметри тренда, що характеризують тенденцію, яка складається виходячи із моменту останнього спостереження. Крім того, додатково в кожному випадку було побудовано поліноміальний тренд третього ступеня на основі фактичного часового ряду, оскільки саме цей тренд дає найбільш повний та якісний прогноз для економічних показників.

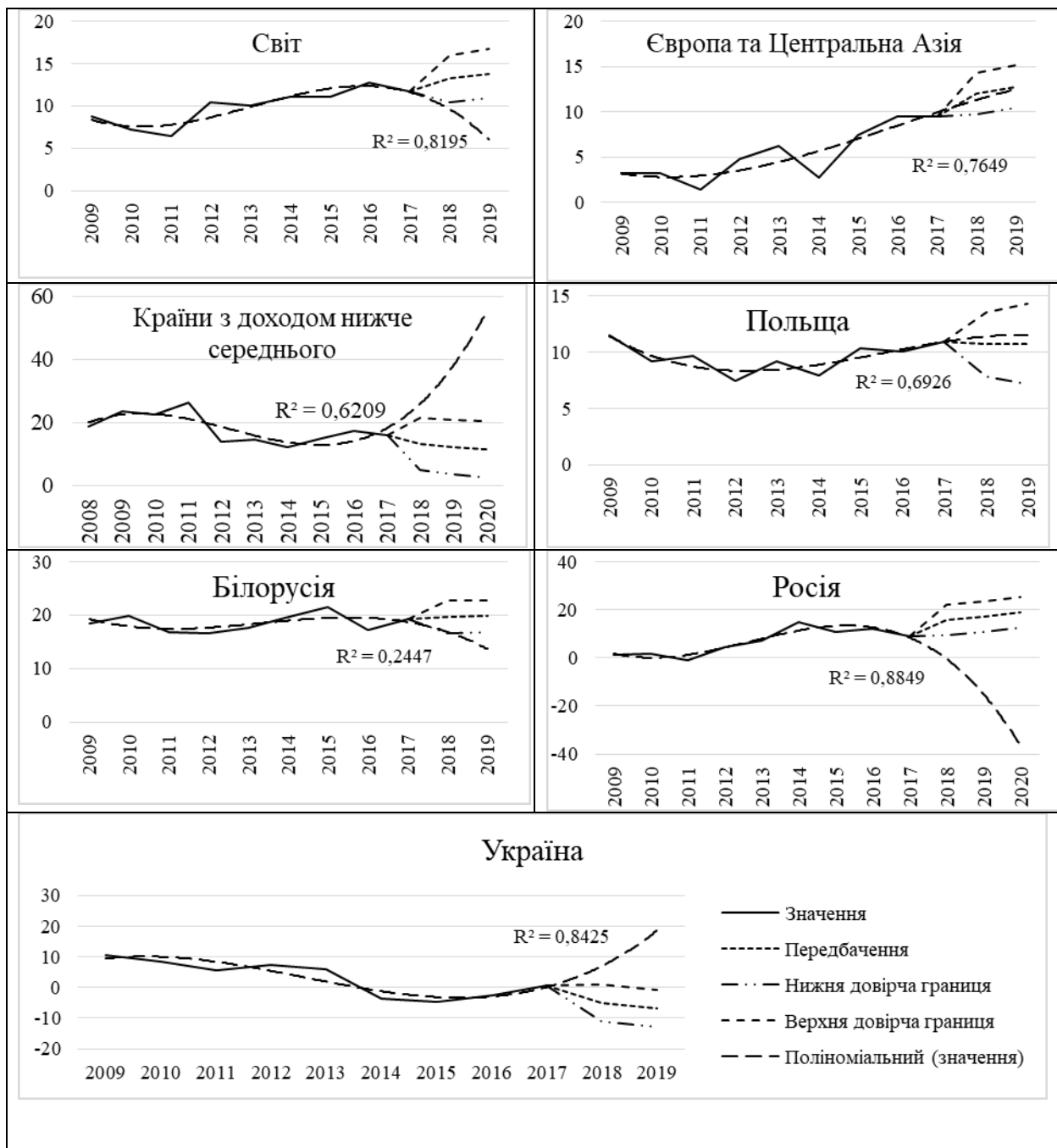

Рис. 1. Динаміка показника та прогноз показника скориговані чисті заощадження

Джерело: складено автором

Для кожного випадку отримано результати власне прогнозу, а також верхньої та нижньої довірчої границі. Проаналізувавши отримані результати можна зазначити, що

на відміну від загальносвітової тенденції, яка показує на зменшення використання частки природних ресурсів в економічній діяльності, в Україні ситуація повністю протилежна і динаміка нижньої та верхньої довірчої границі підтверджує цей висновок. Довірчий інтервал – це діапазон навколо кожного з прогнозованих значень, у якому 95 % майбутніх точок очікується в діапазоні, на основі прогнозу (з нормального розподілу).

Водночас побудований поліном, який має ймовірність більше 80 %, що є достатньо високим значенням свідчить, що потенційно Україна може покращити економічний та екологічний стан, частково це пов'язано з відсутністю в країні чіткої стратегії, спрямованої на досягнення сталого економічного зростання. В цілому тенденції, які демонструє Україна чітко узгоджуються з тенденціями, що демонструє група країн з доходом на душу населення нижче середнього, саме до цієї групи віднесено Україну, згідно класифікації Світового банку. При цьому країни, які граничать з Україною демонструють позитивні тенденції, зокрема Польща, Білорусія та Російська Федерація

5. Висновки та пропозиції.

Просування стратегії зеленого зростання в будь-якому напрямі та в будь-якій країні вимагає вирішення питання фінансування всіх заходів як з боку держави, так і з боку бізнесу. Тому, в сучасних умовах поряд з екологічною, соціальною та економічною складовою виокремлюється із останньої і фінансова складова, про що було зазначено вище.

Author details (in Russian)

ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА ИМПЛЕМЕНТАЦИИ В УКРАИНЕ

Елена Добровольская

Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет
ул. им. Ворошилова, 25, г. Днепр, 49600, Украина
e-mail: elena.d0777@gmail.com
к.э.н., доцент кафедры финансов и банковского дела

Аннотация. Современная парадигма устойчивого развития обусловила формирование экономики нового типа - зеленой экономики, которая предусматривает обеспечение экономического роста путем внедрения зеленых технологий. На международном уровне разработан целый ряд документов, которые требуют имплементации в национальное законодательство. Целью исследования является определение ключевых характеристик зеленой экономики, а также оценка возможностей ее осуществления в Украине.

В результате проведенного анализа определены ключевые направления, в которых движется зеленая экономика, систематизированы базовые инструменты поддержки, которые разделены на ценовые и неценовые, более подробно охарактеризованы ценовые с выделением финансовых инструментов, на которых акцентируют внимание специалисты международных организаций по вопросам устойчивого развития.

Значительное внимание уделяется роли государства в продвижении зеленой экономики. Определены главные элементы государственной стратегии зеленого роста. Проанализировано состояние гармонизации отечественного законодательства с законодательством Европейского союза после вступления в силу Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС.

Результаты проведенного исследования являются основой для дальнейшего

изучения роли финансирования зеленой экономики и исследования дефиниции зеленые финансы.

Ключевые слова: устойчивое развитие, зеленая экономика, зеленые финансы, ценовые инструменты, неценовые инструменты, зеленые финансы.

Author details (in English)

GREEN ECONOMY: THEORY AND PRACTICE OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE

Olena Dobrovolska

Dnipro state agrarian and economic university

25, Voroshylova str., Dnipro, 49600, Ukraine

e-mail: elena.d0777@gmail.com

Ph.D., Assoc. Prof. Department of Finance and Banking

Abstract. *The modern paradigm of sustainable development forms a new type of economy - the green economy, which provides for economic growth through the introduction of green technologies. At the international level, a number of documents have been developed that require implementation in national legislation. The aim of the study is the key characteristics of the green economy and estimate of the possibilities its implementation in Ukraine.*

The key areas in which the green economy are moving are identified, the basic support tools are organized. The instruments are divided into price and non-price. The price instruments are described in more detail. The financial instruments are allotted.

Considerable attention is paid to the role of the state in promoting the green economy. The main elements of the state strategy of green growth are determined. The state of harmonization of the domestic legislation with the legislation of the European Union after the entry into force of the Association Agreement between Ukraine and the EU is analyzed.

The results of the study are the basis for further study of the role of financing of green economy and the definition of green finance.

Key words: *sustainable development, green economy, green finance, price instruments, non-price instruments, green finance.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at

<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18dovivu.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Dobrovolska, O. (2018) Zelena ekonomika: teoriia ta praktyka implementatsii v Ukrain [Green economy: theory and practice of implementation in Ukraine]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 18, no. 1, pp. 196-205.

Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18dovivu.pdf>

Використана література:

1. Горобченко Д. В., Вороненко В. І. Макроекономічне оцінювання сестейнового (сталого) розвитку. Д. В. Горобченко, В. І. Вороненко // *Агросвіт*. – 2016. - № 11. – С. 38-43.
2. Про стратегічну екологічну оцінку. Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.
3. Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91 Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32007R0834>.
4. Commission Regulation (EC) No 889/2008 of 5 September 2008 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and

- labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008R0889>.
5. Семерак О. Україна щороку втрачає близько 20 млрд. грн. унаслідок деградації ґрунтів. Режим доступу: <https://menr.gov.ua/news/32341.html>.
 6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/ugoda-pro-asociaciyu/00ukraine-euassociationagreementbody.pdf>.
 7. COMMISSION REGULATION (EC) № 1235/2008 of 8.12.2008, laying down detailed rules for implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 as regards the arrangements for imports of organic products from third countries. Режим доступу: http://www.qai-inc.com/media/docs/1235_2008_consolidated.pdf.
 8. International economic relations and sustainable development: monograph / edited by Dr. of Economics, Prof. O. Prokopenko, Ph.D in Economics T. Kurbatova. – Ruda Śląska: Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium, 2017. – 272 p.
 9. Green economy coalition. The Green Economy Barometer 2017. The transition just stepped up a gear/ Режим доступу: <https://www.greeneconomycoalition.org/assets/reports/GEC-Reports/Green-Economy-Barometer-2017-web.pdf>.
 10. International Bank for Reconstruction and Development. The Little Green Data Book. The world bank. – 2017 Режим доступу: <https://data.worldbank.org/products/data-books/little-green-data-book>.
 11. Organisation for Economic Co-operation and Development. The OECD green growth measurement framework and indicators”, in Green Growth Indicators. – 2014. - OECD Publishing. Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202030-4-en>.
 12. The Financial System We Need. Aligning the financial system with sustainable development. UNEP. – 2015. – 112 p. Режим доступу: http://www.greengrowthknowledge.org/sites/default/files/downloads/resource/The_Financial_System_We_Need_Aligning_the_Financial_System_with_Sustainable_Development.pdf.
 13. Schmidt-Traub G., Sachs J. D. Financing Sustainable development: Implementing the SDGs through Effective Investment Strategies and Partnerships. – Working paper. – 2015. – 156 p. Режим доступу: <http://unsdsn.org/wp-content/uploads/2015/04/150619-SDSN-Financing-Sustainable-Development-Paper-FINAL-02.pdf>.

References

1. Gorobchenko, D. V. & Voronenko, V. I. (2016) Makroekonomichne otsiniuvannia sesteinovoho (staloho) rozvytku. [Macroeconomic evaluation of sustainable development]. Aghrosvit. no 11. – pp. 38-43.
2. Pro stratehichnu ekolohichnu otsinku. [About strategic environmental assessment] Zakon Ukrainy vid 20.03.2018 № 2354-VIII. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.
3. Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC) No 2092/91 Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32007R0834>.
4. Commission Regulation (EC) No 889/2008 of 5 September 2008 laying down detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 on organic production and labelling of organic products with regard to organic production, labelling and control Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008R0889>.
5. Semerak, O. (2017) Ukraina shchoroku vtrachaie blyzko 20 mlrd. hrn. unaslidok dehradatsii gruntiv. [Ukraine annually loses about 20 billion UAH. due to the degradation of soils]. Available at: <https://menr.gov.ua/news/32341.html>.
6. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi

- storony. [Ukraine–European Union Association Agreement] Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/ugoda-pro-asociaciyu/00ukraine-euassociationagreementbody.pdf>.
7. COMMISSION REGULATION (EC) № 1235/2008 of 8.12.2008, laying down detailed rules for implementation of Council Regulation (EC) No 834/2007 as regards the arrangements for imports of organic products from third countries. Available at: http://www.qai-inc.com/media/docs/1235_2008_consolidated.pdf.
 8. Prokopenko, O. & Kurbatova, T. International economic relations and sustainable development (2017). Ruda Ślaska: Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium.
 9. Green economy coalition. (2017) The Green Economy Barometer 2017. The transition just stepped up a gear Available at: <https://www.greeneconomycoalition.org/assets/reports/GEC-Reports/Green-Economy-Barometer-2017-web.pdf>.
 10. International Bank for Reconstruction and Development. (2017) The Little Green Data Book. The World Bank. Available at: <https://data.worldbank.org/products/data-books/little-green-data-book>.
 11. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2014) The OECD green growth easurement framework and indicators, in Green Growth Indicators, OECD Publishing. Available at: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264202030-4-en>.
 12. United Nations Environment Programme. (2015) The Financial System We Need. Aligning the financial system with sustainable development. UNEP. Available at: http://www.greengrowthknowledge.org/sites/default/files/downloads/resource/The_Financial_System_We_Need__Aligning_the_Financial_System_with_Sustainable_Development.pdf.
 13. Schmidt-Traub, G. & Sachs, J. D. (2015) Financing Sustainable development: Implementing the SDGs through Effective Investment Strategies and Partnerships. Working paper. Available at: <http://unsdsn.org/wp-content/uploads/2015/04/150619-SDSN-Financing-Sustainable-Development-Paper-FINAL-02.pdf>.

© 2018 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

